

Příloha k protokolu o SZZ č. ....
FF JU v Č. Budějovicích
Vysoká škola: .....

Renata Durasová
Jméno: .....
Estetika
Obor: .....

Ústav estetiky a dějin umění

Oponent bakalářské práce

Datum odevzdání posudku: .16. 6. 2014.....

Mgr. Martin Kaplický, Ph.D.

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Estetická distance ve fikci a fikčních světech

.....
(téma)

Bakalářská práce Renaty Durasové slibuje velice zajímavé téma, protože usiluje o propojení již klasického Bulloughova pojetí psychické distance s problematikou fikčních světů, která byla rozpracována především s ohledem na literaturu. Tímto propojením by bylo možné jednak ukázat relevanci Bulloughova pojetí pro řešení současných problémů, jednak rozšířit problematiku fikčních světů za hranici literárních děl (a filmu), protože Bulloughova koncepce se týká všech uměleckých druhů (a jakékoliv estetické zkušenosti). Téma tedy slibuje zajímavou teoretickou práci. Tento předpoklad bohužel nebyl naplněn.

Autorka se nejdříve snaží definovat samotný pojem fikce a fikční svět. Klade zde vedle sebe fragmenty z teorií Dorrit Cohnové, Ruth Ronenové, Thomase Pavela, Lubomíra Doležela a Gerarda Genetta a ukazuje, že jsou jejich vymezení odlišná. Nenavrhuje však žádnou jednotící linii a pojem fikce a fikčního se tak rozpadá na řadu rozdílných tvrzení bez zjevné souvislosti. Tento nedostatek se bohužel v hojné míře vyskytuje i v následujících kapitolách. Již v první kapitole se setkáme i s problematickými tvrzeními. Na straně 9 například autorka, když referuje o teorii Dorrit Cohnové, tvrdí: „Fikce nám také může prezentovat smyšlené v reálném – a to v případě, kdy do reálného prostředí umístí smyšlené lokality. Fikce má tedy také schopnost nepřesně referovat k aktuálnímu světu.“ Pokud je podle Cohnové fikce nereferenčním narativem, jak to že „nepřesně referuje k aktuálnímu světu“? Problematická místa se objevují i v dalším textu. Jen v následující kapitole věnované koncepci Edwarda Bullougha (které se autorka věnuje pouze na dvou stranách, i když se jedná o koncepci, na které je vystavěna celá práce) se objevuje celá řada dalších nepřesností. Na straně 12 autorka například tvrdí, že se psychická distance týká pouze zraku a sluchu. V rámci obhajoby by mohla toto neodůvodněné tvrzení opravit a vysvětlit Bulloughův postoj vůči tzv. nižším smyslům. Na stejné straně autorka tvrdí, že psychická distance je estetickým principem proto, že „nejde o naše praktické vnímání.“ To je značně zjednodušené tvrzení. Každé ne-praktické vnímání přece není

nutně estetické. Vjemy v rámci teoretického nebo symbolického postoje bychom asi neoznačili jako praktické, přesto, že estetické nejsou rovněž. Vysvětlení tohoto momentu by také mohlo padnout na obhajobě. O zfiktivňující roli psychické distance v kapitole nepadne ani slovo, ačkoliv se tento motiv přímo vztahuje k tématu práce. I tento motiv by mohla autorka vysvětlit. Na straně 14 autorka tvrdí: Psychická distance a její projevy se z velké části odvíjí od životní zkušenosti“. Životní zkušenost jistě distancí ovlivňuje, ale ovlivňují ji i další fenomény. Jaké? Na stejné straně autorka dovozuje, že pokud jsme jako diváci zklamáni z nešťastné lásky „hollywoodský happy end nás pravděpodobně nenadchne a skepticky podotkneme, že taková láska je pouze ve filmech či románech.“ Zvážila autorka možnost, že k tomuto závěru nemusíme být zklamáni nešťastnou láskou, ale že předistancování může nastat na základě nepravděpodobnosti příběhu? Jak vlastně Bullough definuje pravděpodobnost?

Ve výčtu různých typů logické, argumentační a formulační nedůslednosti bych bohužel mohl pokračovat velice dlouho, protože jich s počtem stran spíše přibývá. Přesto práce vykazuje jisté zaujetí tématem. Ačkoliv práci hodnotím na hranici mezi doporučením a nedoporučením domnívám se, že by autorka měla dostat možnost práci obhájit. Práci tedy **doporučuji k obhajobě**. Pokud se autorka dokáže vyrovnat s námitkami oponenta i školitele, navrhuji ji hodnotit klasifikačním stupněm dobře.

dobře

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: .....

.....
podpis oponenta bakalářské práce

Českých Budějovicích

16. 6. 2014

V ..... dne .....

Stupeň kvalifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte